

assurert, men en an-
vänd som original.

ACC. N:R M. 9998:1-5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Blenda Andersson
 Härad: Albo Adress: Skövda, Vislanda
 Socken: Vislanda Berättat av: Densamma
 Uppteckningsår: 1946 Född år 1880 i Skövda, Vislanda

Ranson och småbarnslekar. 2.1-5. Luf 53.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 9998:1

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svar på frågelistan "Ramsor och småbarnslekar."

1

Räkneramsorna äro ej lika nu mot förr. Då jag var barn använde vi flera stycken, såsom Esike, desike, luntan, tuntan, semili maka kuckelikaka appa nappa pös, täcken liten vacker tös.

"Ett två tre ascha lascha le kurke purke dame slorke ärle pärle piff paff puff."

"Ene bene büne knapp du slapp att gå ut i en mörk natt och ligga i fars gråa tröja".

Annika vannika sönemase. Heckla väckla domare, Kung Karl gick igenom silversal, åtta veckor före jul, dansar Anna Britta Brud".

"Lilla pulla gå å rulla futti trutti put du slapp gå ut".

De ramsor som barnen nu läser, när de ska leka "kurra gömma" äro:

"Då jag gick över Örebro hörde jag en klocka slo. Hur mycket slog hon då?" En annan svarar t.ex. 3. Då börjar den förste att räkna: 1 2 3 David stack sitt spjut in å ut".

"Appel påppel pirom parom kråkan satt på talekvist. Hon sa ett, hon sa tu, ute ska du vara nu."

ACC. N:R M. 9998: 2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vaggvisor.

2

"Nanna vyssa lilla barn stor i röven som en kvarn, runder som en rova".

"Å Anna hon hade en liten gullvagn i vilken hon själv kunde åka hon hade en liten guldpisk i sin hand hon slog så många hon råkade. Fågar och drängar det hade hon nog, oxar och kor till sitt lilla behov, fyra små pyttor på taket."

Litet bo jag sätta vill, gård med trädgårdstappa till. Liten åker till att gräva, vill jag uppå landet hava. Huset utan vank och brist, fyra rum och förstukvist.

Ladugården lagom stor åtta får och fyra kor. Gris i stian, häst på stallet liten kvarn vid vattenfallet, och vid bryggan ner vid strand, liten båt att ro ibland."

I fjor fick jag springa med pojkarna och leka, i år får jag sitta vid vaggan och kneka. Men det är bara rätt åt mej, rätt åt mej". I fjor fick jag springa med pojkarna i hagen. Men i år har jag fått så ont i magen. Men var det inte rätt åt mej, var det inte rätt att jag fick vara med".

Småbarnslekar:

Tummetott (tummen) slickepott (Pekfingret) långeman (långfingret) lille verke vinge (lillfingret). Här följer en annan liknande:

x)Hjärtilbrand (ringfingret)

Schlstedt.

"Ja ä sulten" säger tummen, gå i skåpet" säger pekfingeret.
" Ta dig mat" säger långfingeret. Säg att inte" säger ring-
fingeret "nänämen" säger Lillfingeret".

Man gjorde fingrarna till en fågel genom att lägga ena
handens fingrar på varandra. Och så sades: "Nu kommer den
lilla fågeln. Tag den!" Och just som barnet skulle taga han-
den, sträckte man ut alla fingrarna, och då flög fågeln.

En annan småbarnlek var, att låtsa, att handen var en
liten myra, som kom och kröp mot barnet och pep och så sade
man: "Så kommer den lilla myran och piper och vill låna
en skäppa salt,^x) så säger hon pip". Så upprepade man en ram-
sa, och räknade de knappar, som sutto i barnets eller ens
egna kläder: "Appa, nappa, stulna knappa, ärligt köpta i en
bo, hos en gammal so."

Här en annan ramsa och så arbetar man med händerna, så
fort man läser: "Å så bakar man en liten kaka å gör den rund
och fin, å så mjölar vi den lite å sen pyttas i ugnen, å
då låtsar vi, att kakan insättes i barnets mun".

När någon av syskonen klagade på sina andra syskon t.ex.
för mor, så sa de andra: "Klagespik, väggaskit, lort i agnar."

När den ene ungen tiggde något från den andre, sa den
förste: "Tigga noa, näsan bloa, den som ger, han skall sitta
på en gullhäst, men den som inte ger, han skall sitta på en

x) Och får hon inte låna en skäppa salt

ACC. N:R M. 9998:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

huggekubb."

När barnen redo ranka på mors knä:

"August rider i galopp

på sin skimelte fox.

Tå hoppätä, hoppätä, hoppätä hej."

4

Upptecknat av Blenda Andersson, Skörda, Vislanda. F.1880,
Småland. Allbo härad.

P. S.

Det hände ofta, att modern gned sin näsa mot barnets näsa. Hon kyste också sitt barn. Och när det var nybadat och rent, hände det, att hon kyste det i Gumpen. Barnen fingo också kyssa sina föräldrar så länge barnen var små. Sedan förekom det aldrig, varken vid avsked eller andra tillfällen. Man visade aldrig sina känslor. Jag såg aldrig mina föräldrar kyssas.

Barnens leksaker voro primitiva. En skallra utgjordes av en urinblåsa efter ett svin, som blåstes upp och torkades, sedan man lagt ärter i blåsan. Även gjorde man "fjorkelstorkar" av trä.

ACC. N:R M. 9998:5.

Vidare gjordes av trä: "snurrebossar", små träskålar etc. Hästar gjordes av furubark. När barnen blev så de kunde gå, lekte de med tall- och barrkottar. De förra som får, de senare som kor och oxar. En boll gjordes av "fäto" (nöthår) då djuren fällde på senvintern. Man köpte aldrig leksaker till barnen.

Upptecknat av Blenda Andersson, Skörda, Wislanda.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5